

őket a versírás receptje is érdekelte, idézített mondatokat kerestek mindennütt. Az ügyvitelre visszatérve: a szerzők nekünk címzett leveleiről sem maradt másolat, legalábbis a szerkesztőségben nem. Ezek egyenesen hozzánk kerültek, csak mi őriztük meg, ha egyáltalán megőriztük. És persze a korabeli „hackerek”, akikről az imént beszéltem.

A lényeg: ahogy ezt a „paksamétát” nézegetem, rá kell jönnöm, hogy a részben is ott van az egész. Ezekben a levelekben is ott van egy antológia története. Egy olyan antológiáé, amely egy rövid irodalomtörténeti pillanattig megmutatta, hogy amit például a vajdasági *Új Symposion* szerkesztői alkottak számról számra, évről évre, az más körülmények között nálunk is lehetséges lett volna. Az *Ötödik Évszak* valóban kilépés volt az időből, de nem a semmibe, hanem egy másik, csak egy évtized múltán elkövetkező évszakba, amely utólag talán szintén illúzióknak minősül majd, de minden adiginál tartósabb illúzió mégis. Nálam még most is tart.

HOGYAN SZÜLETETT AZ ÖTÖDIK ÉVSZAK?

SZERKESZTŐI LEVELEK 1980-BÓL

Levelek forrása: *Az Igaz Szó* szerkesztőségi levelek dossziéja, 1980.

Marosvásárhely, 1980. augusztus 27.

Cselényi Bélának, Kolozsvár

Kedves Béla!

Úgy néz ki, hogy folytatni tudjuk régi – és akkoriban sok reménnyel kecsgetető – vállalkozásunkat, az *Igaz Szó* mellékletét, ha nem is a régi formában, hanem évkönyvként, illetve antológiaként. Legelső antológiánkat szeptember 25-ig nyomdába kell adnunk. Arra kérlek, hogy sürgősen küldj néhányat – minél többet – új verseidből, hogy legyen miből válogatnunk. Természetesen eddig meg nem jelent szövegekről van szó. Mellékelj hozzá rövid életrajzot és fényképet (kb. 6 x 4-est). A szokásos bemutatkozást (ki tudja, hányadszor?) most is megejtjük. Mindezt legkésőbb szeptember 20-ig meg kellene kapnom.

Lenne egy másik kérésem is: az antológia végén rövid kimutatást akarunk közölni a hazai magyar irodalmi körök munkájáról. Légy szíves, juttass el hozzánk egy ilyen kimutatást a Gaál Gábor Körről, az 1970–80-as évre vonatkozóan, a következő adatokkal: a vezetőség névsora, felolvasók, meghívottak, témák, időrendi sorrendben. Csak ennyi. Remélem, ez neked nem okoz nehézséget, hiszen te is benne voltál a vezetőségben.

Előre is köszönöm.

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 27.

Ferencz Imre, Csíkszereda

Kedves Imre!

Rég nem írtál nekünk semmit, s nem is jártál errefelé. Kéziratot, verset kérek tőled: az *Igaz Szó* sürgősen meg akar jelentetni egy évkönyvet, amely tulajdonképpen Fialatok antológiája lesz, régi mellékletünk folytatása. Szeptember 25-ig nyomdába kell adnunk az anyagot. Arra kérek, minél hamarabb (legkésőbb szeptember 20-ig) postázz nekem néhányat új verseidből, többet is, hogy legyen miből válogatni. Mellékelj hozzá rövid életrajzot és fényképet is (kb. 6 x 4-est).

Várom leveledet!

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Balázs Attilának, Csíkszereda

Kedves Attila!

Úgy néz ki, hogy az *Igaz Szó* mellékletét, ha más formában is, de folytatni tudjuk: évkönyvet jelentetünk meg, amely tulajdonképpen Fialatok antológiája lesz. A kéziratot sürgősen, szeptember 25-ig nyomdába kell adnunk. Arra kérek, hogy küldj néhányat új verseidből (legkésőbb szeptember 20-ig), hogy legyen miből válogatnunk. Mellékelj egy rövid életrajzot és fényképet is (kb. 6 x 4-es méretűt).

Várom leveledet!

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Borcsa Jánosnak, Kézdiszentlélek

Kedves János!

Írásod terjedelmi okok miatt csúszott el, mégpedig októberig, szeptemberben Bethlen Gábor-számunk jön. Sajnálom, hogy ilyen szerencsétlenül kezdődött együttműködésünk, de a szerkesztői gyakorlatból az ilyen csúszásokat nem lehet kiiktatni. Mindenesetre elnézésedet kérem. Azt viszont nem értem, miért nem jelentkeztél? Említettem már, hosszabb távon szeretnék számítani írásaidra.

Jó hírt mondok: mellékletünk feltámadt, illetve egy évkönyv formájában reinkarnálódott. Ezt az évkönyvet mi a melléklet jogutódjának tekintjük, s a folytonosságot minden lehetséges módon hangsúlyozni akarjuk például a címmel is (*Ötödik Évszak*). Természetesen szeretném, ha Te is szerepelnél benne írással, ezért arra kérlek, postafordultával jelezd: szeptember 25-ig milyen, a hazai magyar irodalom problémáit tárgyaló írással tudnál elkészülni? A témaválasztásban szabad kezet kapsz, de én nagyon örvendenék, ha elsősorban a fiatal alkotók írásaihoz kötnéd mondanivalódat.

Az antológiától függetlenül is megismétlem kérdésemet: miről írsz legközelebb az *Igaz Szónak*?

Várom válaszodat.

Baráti üdvözlettel: Gálfalvi György

Ui. A kézírathoz mellékelj fényképet, és röviden foglald össze életrajzi adataidat!

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Boér Gézának, Kézdivásárhely

Kedves Géza!

Mellékletünk feltámadt haló porából: engedélyt kaptunk egy évkönyvre, amelyet mi a melléklet jogutódjának tekintünk, s ezt minden lehetséges módon hangsúlyozni is fogjuk. De: ahhoz, hogy bebizonyítsuk, van miből válogatni, az évkönyv anyagát szeptember 25-re össze kell gyűjtenünk. Tehát: postafordultával jelezd, mit tudsz küldeni. Elsősorban verset várunk tőled, de a magam részéről nagyon szeretném, ha tanulmánnyal is jelen lennél az évkönyvben. Látsz erre lehetőséget?

Az évkönyvtől függetlenül is megismétlem kérdésemet: miről írnál legközelebb az *Igaz Szó Fórum* rovatába?

Kérlek, postafordultával válaszolj!

Baráti üdvözlettel: Gálfalvi György

Ui. Majdnem elfelejtettem, a kéziratához mellékelj fényképet, és foglalld össze életrajzi adataidat! (A fénykép kb. 6 x 4-es legyen.)

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Finta Béla igazgató elvtársnak, Művelődési Ház, Székelyudvarhely

Kedves Igazgató elvtárs!

Az *Igaz Szó* évkönyvet ad ki, amely fiatal írók alkotásait közli, és az irodalmi körök életével is foglalkozik. Arra kérjük, hogy sürgősen juttassák el hozzánk a Tomcsa Sándor irodalmi kör tevékenységének rövid listáját az 1971–80-as köri évben. Tehát konkrétan: kik vezették a kört, kik voltak a meghívottak, kik olvastak fel, időrendben. Tulajdonképpen a tavalyi munkatervet kérjük, illetve azt, ami ebből megvalósult. Nagy szükségünk lenne erre a kimutatásra, mert áttekintést akarunk adni a hazai magyar irodalmi körök munkájáról.

Előre is köszönjük a segítségét.

Tisztelettel üdvözlö: (aláírás nélkül)

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Hadházi Zsuzsa, Szatmárnémeti

Kedves Zsuzsa!

Próbáltalak telefonon elérni, de úgy látszik, nem voltatok otthon. Sürgős kérésem van: az *Igaz Szó* meg fog jelenteni egy évkönyvet, amely tulajdonképpen Fialatok antológiája lesz, régi mellékletünk folytatása. Arra kérlek, szedj össze a szatmári irodalmi kör tagjaitól anyagokat (verset, prózát), és sürgősen (szeptember 20-ig) postázd őket. Természetesen a saját dolgaidból is küldjél. Jó lenne egy-egy életrajz és fénykép (6 x 4-es) is, hogy akik bekerülnek az antológiába, be is mutathassuk őket. Ugyanakkor szükségem lenne egy rövid kimutatásra irodalmi körötökről: a kör neve, vezetősége és másora az 1970/80-as évben (kik olvastak fel, kik voltak a meghívottak, témák, kronológiai sorrendben).

Lenne egy harmadik ügy is: fiatal szatmári képzőművészekből is akarunk reprodukciókat hozni. Kiss Feri tudna segíteni ebben (őt sem tudtam elérni telefonon), ez az anyag is szeptember 20-ig kellene.

Ne haragudj, hogy ilyen kapkodva írok, és így elhalmozlak, de versenyben vagyok az idővel, most szakadt ránk ez az egész.

Szeretettel üdvözlö: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Veress Gerzsonnak, Sepsiszentgyörgy

Kedves Gerzson!

Röviden írok, mert éppen versenyt futunk az idővel: az *Igaz Szó* sürgősen meg akar jelentetni egy évkönyvet, amely tulajdonképpen Fialatok antológiája lesz, régi mellékletünk folytatása. Szeptember 25-ig nyomdába kell adjuk az anyagot. Arra kérlek, minél hamarabb (legkésőbb szeptember 20-ig) postázz nekem néhányat új verseidből, többet is, hogy legyen miből válogatnunk.

Barátsággal üdvözl: Markó Béla

Ui. Légy szíves, rövid életrajzot és fényképet (kb. 6 x 4-est) is mellékelj.

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Burján Emilnek, Gyergyószentmiklós

Kedves Emil!

Egy utólagos kérésem van az antológiával kapcsolatban, amelyről már telefonon beszéltünk. Te is és Éva is küldjete sürgősen verseket (szeptember 20-ig), minél többet és minél jobbakat! Mellékeljete hozzá rövid életrajzot és egy-egy fényképet is (kb. 6 x 4-est).

Más: az antológia végén tájékoztatót közlünk a hazai magyar irodalmi körökről. Légy szíves, ha módodban áll, szerezd meg a gyergyói kör 1970/80-as műsorát (csak röviden: kronológiai sorrendben, hogy kik olvastak fel, kik voltak a meghívottak, stb. plusz a vezetőség névsora). Ez is sürgős. Előre is köszönöm!

Mindkettőtöket barátsággal üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Dézsai Zoltán igazgatónak, Salamon Ernő Ipari Líceum, Gyergyószentmiklós

Kedves Zoltán!

Nem annyira hivatalos, mint baráti kéréssel fordulok hozzád. Arról van szó, hogy Burján Emilt, iskolád tanárát megbíztuk egy tanulmány elkészítésével, s ehhez neki több városban is dokumentálnia kell a fiatal képzőművészek helyzetéről. Kérlek, ha módodban áll, tedd lehetővé, hogy a tanítás kezdetéig el tudjon utazni néhány városba körülnézni. Egy antológiát szerkesztünk a fiatalok számára, úgy érzem, jó ügyet szolgálunk vele.

Baráti üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Kozma Szilárdnak, Csíkszereda

Kedves Szilárd!

Röviden írok, mert éppen versenyt futunk az idővel: az *Igaz Szó* sürgősen meg akar jelentetni egy évkönyvet, amely tulajdonképpen Fialatok antológiája lesz, régi mellékletünk folytatása. Szeptember 25-ig nyomdába kell adjuk az anyagot. Arra kérlek, minél hamarabb (legkésőbb szeptember 20-ig) postázz nekem néhányat új verseidből, többet is, hogy legyen miből válogatnunk. Mellékelj hozzá rövid életrajzot és fényképet is (kb. 6 x 4-est).

Van egy másik kérésem is: az antológia végén rövid statisztikát közlünk a hazai magyar irodalmi körökről. Úgy tudom, hogy te benne vagy a csíkszeredai irodalmi kör vezetőségében. Légy szíves, küldj nekünk egy listát, amelyből kiderül: a kör neve, vezetősége és műsora az 1979/80-as évben. (Hogy kik olvastak fel, kik voltak a meghívottak, kronológiai sorrendben).

Barátsággal üdvözöllek: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 28.

Horváth Sz. Istvánnak, Kolozsvár

Kedves Pista!

Feltámadt haló porából mellékletünk, s egyelőre egy évkönyv formájában reinkarnálódott, amelyet mi a melléklet jogutódjának tekintünk, s ezt minden lehetséges módon hangsúlyozni kívánjuk. Tehát azt szeretnénk, ha olyan antológiát sikerülne szerkeszteniünk, amelyet magukénak érezhetnének nemcsak a fiatal írók, hanem általában a fiatalok. Elsősorban a fiatalok életérzésére, problémáira akarunk összpontosítani. Ráadásul azt kell bizonyítanunk, hogy képesek vagyunk egy hónap alatt nagyrészt asztalfiókból összedobni tíz ívet; állítólag, ha lesz anyag, jövőre két antológiát is kihozhatunk. Namármost: olvasom – többek között színikritikáidat, s arra gondoltam, hogy Te lennél a legalkalmasabb arra, hogy akár egy tanulmányban, akár egy körinterjúban (vagy tetszésed szerinti műfajban) felmérd az utóbbi öt-tíz évben végzett színészek beilleszkedési problémáit és felfutási lehetőségeit. Nagyon örvendének, ha elvállalnád ezt a feladatot. A kéziratra körülbelül tíz gépelt oldalnyi terjedelemben – szeptember 25-re van szükségünk. Kérlek, postafordultával értesíts, számíthatok-e közreműködésedre.

Baráti üdvözlettel: Gálfalvi György

Marosvásárhely, 1980. augusztus 29.

Gagy Józsefnek, Csíkszereda

Kedves Jóska!

Kutyafuttában írok neked, mert éppen nagy szervezésben vagyunk: évkönyvet adunk ki, amely tulajdonképpen fiatal írók antológiája lenne, halott mellékletünk feltámasztása. Légy szíves, sürgősen postázz nekem néhányat új verseidből (olvastam a Székely János által nemrég elfogadott szövegeidet, tetszettek, azt hiszem, jól megy neked ez a stílus, ne hagyd kisiklani a kezdedből). Mellékelj rövid életrajzot és fényképet is (kb. 6 x 4-cst).

Gálfalvi Gyuri kér, hogy érdeklődjem meg: nincs-e valami tanulmányötleted (népi kultúráról, táncázról stb.), mert nagyon jól menne és kellene az antológiába. Gondolkozz ezen! Mindez nagyon gyorsan kell, szeptember 20-ig meg kell kapnom.

Várom leveledet!

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 30.

Pongrácz P. Máriának, Szabad Szó szerkesztősége, Temesvár

Kedves Pongrácz Mária!

Kiss András barátomnak már telefonon említettem, de most személyesen is megkérném Önt, hogy juttassanak el nekünk egy rövid kimutatást a temesvári irodalmi kör 1979/80-as évi tevékenységéről (vezetőség névsora, a kör neve, felolvasók, meghívottak, témák időrendi sorrendben). Ugyanis az *Igaz Szó* évkönyvet (fiatalok antológiáját) jelentet meg, és ebbe kellene ez a lista, legkésőbb szeptember 15-ig, mert sürgősen nyomdába kell adnunk az anyagot.

Úgy tudom, Lugoson is van magyar irodalmi kör, hálás lennék, ha szólna ott is valakinek, hogy postázzanak nekünk egy ugyanilyen listát.

Előre is köszönöm, remélem, mindezzel nem terhelem meg túlságosan.

Üdvözli: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 30.

Rigmányi Csillának, Szováta

Kedves Csilla!

Rég nem találkoztunk, úgy látom, elhanyagolod a vásárhelyieket. Most egy sürgős ügyről van szó: évkönyvet jelentetünk meg, amely fiatal írók antológiája lesz tulajdonképpen. Légy szíves, küldjél sürgősen néhányat (minél többet) új, meg nem jelent verseidből, hogy válogathassunk belőlük.

Mellékelj rövid életrajzot és fényképet is. Mindezt szeptember 15-ig meg kellene kapnunk.

Szeretettel üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. augusztus 30.

Boér Gézának, Kézdivásárhely

Kedves Géza!

Gálfalvi Gyuri írt már neked készülő antológiánk ügyében, úgy tudom, verset is kért tőled a nevemben. Várom is a verseket, fényképpel és rövid életrajzzal együtt. (Hallom közben, hogy végre-valahára a köteted is nyomdában, megjelenés előtt van.)

Most egy pót-kérésem lenne: ha ez neked nem okoz problémát, légy szíves, szerezz Vetró Andrásról néhány reprodukciót, vagy szólj neki, hogy minél hamarább (szeptember 15-ig) postázza nekünk, mert a képzőművészeti anyagot is minél változatosabbra szeretnénk.

Barátsággal üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. szeptember 1.

Horváth Károlynak, Állami Magyar Színház, Sepsiszentgyörgy

Kedves Károly!

Egykori mellékletünk (talán még emlékszel rá) új formában támadt fel; szeptember 25-ig kell leadnunk egy tíz éves évkönyvet ahhoz, hogy az év végén megjelenjen. Azt szeretnénk, hogy ezt a könyvet valóban magukénak érezzék a fiatalok, s minél többet sikerüljön megfogalmaznunk problémáikból, életérzésükből. Ehhez az évkönyvhöz lenne szükségünk egy kb. tíz gépelt oldalas tanulmányra mindarról, amit bizonyára pontatlanul a romániai magyar könnyűzene címszó alatt tartunk számon. Szókimondó, problémafelvető, hamis tilalomfáktól nem félok írásra gondolok. Ugye, számíthatok rád?

Kérlek, postafordultával közöld, el tudsz-e készülni szeptember 25-re a tanulmánnyal.

Baráti üdvözl: Gálfalvi György

Marosvásárhely, 1980. szeptember 4.

Orth Istvánnak, Brukenthal Múzeum, Szeben

Kedves Orth István!

Az *Igaz Szó* folyóirat folyó év végén antológiát jelentet meg, amelyben fiatal írók, költők írásait közöljük. Az évkönyv gazdag képzőművészeti anya-

got is közöl ugyancsak fiatal romániai magyar művészek munkáiból. Szeretnénk, ha Ön is szerepelne összeállításunkban, ezért kérjük, küldjön reprotokat munkáiról. A fotók mérete: 18 x 24 cm vagy 18 x 14 cm.

Szívélyes üdvözlettel: Nemess László

Marosvásárhely, 1980. szeptember 4.

Kassay Lajosnak, Batiz, Szatmár megye

Kedves Kassay Lajos!

Önnek tökéletesen igaza van, sorry. Két írását (még nem döntöttünk pontosan, melyekről legyen szó) közölni fogjuk a lap év végén megjelenendő antológiájában, amelyben fiatalok írásából összeállított válogatást jelentetünk meg. Az évkönyv címe: *Ötödik Évszak*. Szükségünk lenne néhány életrajzi adatra: születési év, hely, tanulmányok, munkahelyek, közlések.

Szívélyes üdvözlettel: Nemess László

Marosvásárhely, 1980. szeptember 4.

Szócs Gézának, Kolozsvár

Kedves Géza!

Hallom, hogy újból elérhető vagy Kolozsvárt, hát sietek verset kérni tőled készülő antológiánkba. Talán már hallottál róla: évkönyv címén jelentjük meg ezt az antológiát, amely – esetleg – folytatása lehetne a mellékletnek. Azt ígérték, hogy jövőben már kettőt vagy hármat is kiadhatnánk, 250–300 oldalon. Ez mind nagyon szép, kíváncsi vagyok, hogy mi lesz belőle. De addig is: az anyagot szeptember 30-ig nyomdába kell adnunk. Légy szíves, legkésőbb szeptember 20-ig juttasd el nekem verseidet (vagy akár prózát, essét stb.).

Ezzel be is fejezem. Ha Vásárhelyen jársz, remélem, találkozunk.

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. szeptember 5.

Györgybíró Albertnek, Gheorghe Dima Konzervatórium, Kolozsvár

Kedves Györgybíró Albert!

Az *Igaz Szó* szerkesztősége évkönyv kiadására kapott lehetőséget; mi ezt az évkönyvet a két évvel ezelőtt négy alkalommal megjelent, majd elhalt mellékletünk jogutódjának tekintjük, s teljes egészében a fiatalok írásainak közlésére szánjuk. Arra szeretnénk megkérni Önt, hogy egy maximum 10 gépelt oldalas tanulmányban próbálja felmérni a romániai magyar fiatal zeneszerzők helyzetét, érvényesülési és művészi problémáit, egyáltalán élet-

érzését. Őszinte, szókimondó írásra gondolunk. A kéziratokra legkésőbb szeptember 25-re lenne szükségünk. Nagyon kérem, postafordultával jelezze, számíthatunk-e a közlésére.

Tisztelettel üdvözlö: Gálfalvi György

Marosvásárhely, 1980. szeptember 5.

Törös Gábornak, Nagybánya

Kedves Gabi!

Két évvel ezelőtt négy alkalommal kiadott, majd elhalt mellékletünk fel-támadt haló porából, és egyelőre évkönyv formájában fog megjelenni. Van hozzá negyvenoldalnai műmellékletünk is, s ezt szeretnénk értelmesen felhasználni. Namármost: én nem ismerem a nagybányai fiatal magyar képző-művészeket (korhatár 30–35 év), akiktől érdemes lenne reprodukciót kérni. Arra kérlek, közvetíts feljüket: kérd meg az arra érdemeseket, hogy küldjék el öt-tíz munkájuk reprodukcióját a szerkesztőségnek, legkésőbb szeptem-ber 25-ig. Ugye, megteszed?

Rég nem hallottam felőled. Hogy vagy, min dolgozol? Ha erre jársz, ne-hogy elkerülj.

Barátsággal öllelek: Gálfalvi György

Marosvásárhely, 1980. szeptember 6.

Antik Sándornak, Kolozsvár

Kedves Sándor!

Az *Igaz Szó* egy antológiát készít elő, amelyben fiatal írók szövegeit kö-zöljük. Az antológia képanyagát fiatal képzőművészek reprodukcióiból sze-retnénk összeállítani. Arra kérlek, hogy amennyiben kedved és időd van rá, válassz ki nekünk két-három fotót a munkáidról (a legjobb a 18 x 24-es mé-ret lenne, de más is megfelel). Mindez sürgős: legkésőbb szeptember 20-ig meg kellene kapnunk. Nem ártana, ha más kolozsvári fiatal magyar művé-szeknek is szólnál ugyanebben az ügyben. Úgy érzem, jó alkalom ez a köz-lésre és az együtt-szereplésre. Megpróbáljuk a nyomda – eléggé korlátozott – grafikai, tipográfiai lehetőségeit minél jobban kihasználni.

Várom küldeményedet!

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. szeptember 10.

Nagy Gézának, Kolozsvár

Kedves Nagy Géza!

Az *Igaz Szó* antológiát jelentet meg, amelyben fiatal írók szövegei mellett fiatal képzőművészek alkotásait is szeretnénk közölni. Arra kérem, hogy postázzon nekünk néhány fotót munkáiról (az ideális méret 18 x 24-es méret, de más is megfelel). Legkésőbb szeptember 25-ig meg kellene kapnunk az anyagot. Számítunk közreműködésére.

Barátsággal üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. szeptember 5.

Kovács András Ferencnek, Szatmárnémeti

Kedves Andris!

Antológiát szerkesztünk, amelyet teljes egészében fiatal írók alkotásainak szentelünk. Arra kérlek, hogy sürgősen postázz nekünk néhányat új verseidből. Legkésőbb szeptember 25-ig meg kell kapnunk az anyagot. Mellékelj egy rövid életrajzot is!

Egyelőre ennyi. Ha alkalomadtán találkozunk, majd bővebben.

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. október 25.

Farkas Antalnak, Kolozsvár

Kedves Anti!

Valóban összeállítottunk egy antológiát fiatal írókból, az *Igaz Szó* évkönyveként jelenik meg, decemberben. Sajnos hirtelen kellett összekapkodnunk az anyagot, és nem volt már idő arra, hogy mindenkitől egyenként kérjünk anyagot, hanem egy-egy irodalmi köri vezetőt kértünk meg, gyűjtse össze az írásokat. Nagyon fájjalom, hogy te ezek szerint két szék közt a pad alatt maradtál, ugyanis a váradi anyagban nem volt versed. De hamarosan hozzákezdünk a következő antológiához, ugyanis minden évben meg akarjuk jelentetni, kaptunk rá papírt. Így hát némiképp folyóirat-jellege is lesz, nem törekszünk teljességre, többen is kimaradtak. Küldjél verset Székely Jánosnak, és gondolkozz azon, hogy mit tudnál adni következő antológiánkba.

Augusztusi verseidért a honoráriumot egy héttel ezelőtt postázták a teológia címére, ugyanis előző, váradi címedről visszajött. Ha erre jársz, keres meg!

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. október 27.
Bogdán Lászlónak, Sepsiszentgyörgy
Kedves Laci,
elbeszéléseidet hagytam az *Ötödik Évszak* részére. A többi mellékelten
visszaküldöm.

Üdvözl: Nemess László

Marosvásárhely, 1980. október 29.
Grandt Istvánnak, Nagykároly
Kedves Grandt István!
Levele, sajnos, későn érkezett, így a reprodukciót már nem tudtuk be-
tenni készülő antológiánkba. Nem küldöm vissza, hanem félreteszem, hát-
ha a következő alkalommal használni tudjuk.

Tisztelettel üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. október 29.
Gál Éva Emesének, Gyergyószentmiklós
Kedves Éva!
Verseid közül végül is kettő került be a készülő antológiába: *Szabadság-*
tan és *Otthon*. Azért értesítelek ilyen későn, mert itt a szerkesztőségben köz-
ben festettek, mázoltak, felfordulás volt.

Remélem, közben elintéződött az állásod. Emílt üdvözlöm.

Jó munkát, jó verseket stb.

Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. október 29.
Kovács András Ferencnek, Kolozsvár
Kedves Andris!
Verseidnek örültem, határozottan fejlődöttél, amióta nem találkoztunk.
Egyszer majd előszóban elmondom az észrevételeimet (ha érdekel), most
csak kutyafuttában írok, mert rengeteg a dolgom. Az antológiába két ver-
sed került be: *Szigetlakók* és *Pulcinello fohásza, szerenádja Pulcinellához*. A
Promenád tizenkét stációban csak terjedelmi okok miatt maradt ki. Tehát: jó
irányban tapogatózol, csináld tovább!

Jó munkát! Barátsággal üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. október 29.

Horváth Sz. Istvánnak, Kolozsvár

Kedves István!

Elnézésetet kérem, hogy csak most értesítelek kéziratod sorsáról, de nehezen rendeződtek a szerkesztőségben a dolgok. (A robotmunkán kívül, s erre ráadásul használhatatlan volt a szerkesztőség: festettek, parketteztek, lakkoztak.) Tehát: az antológia összeállt, talán nem is lesz rossz, szerencsére volt miből válogatni. De éppen az anyagbőség következtében eredeti terüinktől eltérve le kellett mondanunk arról, hogy ne kizárólag irodalmi kérdésekkel foglalkozzunk; természetesen az általunk megrendelt és beérkezett írásokat a lapban fogjuk leközölni. Anketodat januárra ütemeztük be; köszönöm, hogy megírtad, nagy vonalakban valami ilyesmire gondoltam.

Vonatjegyeidet átadtam az adminisztrációnak. Szállodát nem számolnak el nálunk, ezzel szemben hatvanlejesapidíjat kapsz. Remélem, nem kell sokat várnod rá.

Nagyon örvendének, ha folyamatosan dolgoznál az *Igaz Szónak*. Miről írnál számunkra?

Barátsággal üdvözöl: Gálfalvi György

Marosvásárhely, 1980. október 29.

Gagy Józsefnek, Csíkszereda

Kedves Jóska!

Verseid közül az *Utam hazafelé a Mezőségen* című került be évkönyvnek nevezett antológiánkba, ezt éreztem a leg súlyosabbnak, legfontosabbnak. Egyébként a többi is tetszett, leginkább az *Utazások* szabad asszociációi.

Ha erre jársz, keress meg, jó lenne, ha továbbra is „kollaborálnánk”. Halom, hogy szociográfiával foglalkozol, hátha kikerekedik belőle valami. Örülök, hogy nyáron végül is lejött a tanulmányod.

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. október 29.

Varga Gábornak, Nagyvárada

Kedves Gabi!

Bocsássátok meg nekünk a késést, de csak most jutottunk oda, hogy a festés-mázolás befejeztével egy-egy levelet is meg tudunk írni. A váradiak közül a következők szerepelnek verssel (egyelőre) az antológiában, kérlek, alkalomadtán értesítsd őket: Hunyadi Mátyás: *Hordalékok*; Sall László pedig itt ???; Visky András: *A szürkület hálói*; Molnár János: *x* (cím nélküli

vers); Pataki István: *a sárkányölő eltűnése*; Kőrössi P. József: *egy belső kiállítás képeiből*. Remélem, nem felejtettem ki senkit. Köszönet az irodalmi körri listáért, az is meg fog jelenni. Hét végén megyünk a családdal Váradra, hátha találkozunk.

Barátsággal üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. október 29.

Horváth Károlynak, Sepsiszentgyörgy

Kedves Károly!

Köszönöm, hogy pontos voltál. Az anyag jó, decemberi számunkban fog megjelenni; azért az *Igaz Szó*-ban és nem az antológiában, mert az utóbbi szerkesztői koncepcióját menetközben kénytelenek voltunk kizárólag az irodalomra szűkíteni. Nagyon remélem, hogy írásod így is eljut azokhoz, akikhez szólni akartál.

Baráti üdvözlettel: Gálfalvi György

Marosvásárhely, 1980. október 29.

Burján Emilnek, Gyergyószentmiklós

Kedves Emil!

Az ankét, sajnos, nem sikerült; ebben a formájában nem tudtam közlésre ajánlani. A Szilágyival készített interjú érdekes, azt javasoltam az antológiába, végül úgy egyeztünk meg a szerkesztőség vezetőségével, hogy a folyóiratban fog megjelenni, előreláthatólag a februári számban. A képek (a filmből) benne lesznek az antológiában. A versek ügyében Béla írt. Az elszámolás dolgát az adminisztrációnál megsürgetem.

Szívélyes üdvözlettel: Gálfalvi György

Marosvásárhely, 1980. október 30.

Balla Zsófiának, Kolozsvár

Kedves Zsófi!

Három szép versed került be a készülő antológiánkba (remélem, meg is fognak jelenni): *Madonna et filius*; *Kinek testében tengerek* és *November mozsarában*. Az anyag végül is összeállt, még szeptember 30-án nyomdába adtuk, december közepén kellene piacra kerülnie. A nagy kapkodás miatt néhány fontos szerző kimaradt (szeptember elején tudtuk meg, hogy hónap végéig tűz-víz össze kell állítanunk az antológiát, másképp elveszítjük az ez évi engedélyt). Legjobban azt fájjalom, hogy Szőcs Géza nem válaszolt a levelemre, nem küldött verset. Talán majd a következőre: ugyanis úgy néz ki,

hogy minden évben meg tudunk jelenni ezzel az antológiával, amely formáját tekintve tulajdonképpen évkönyv (lásd *Utunk*, *Korunk* stb.). Mi újság felétek? Rég nem jártam Kolozsvárt.

Szeretettel üdvözl: Markó Béla

Ui. Készül a könyvjelző is, talán két-három héten belül meglesz.

Marosvásárhely, 1980. október 30.

Kiss Andrásnak, Temesvár

Kedves Andris!

A készülő antológiába két versed került be: *A városban* és *Miket csinálunk!* Ha minden jól megy, december közepén megjelenik. Kötetedről írtam egy rövid kritikát, a novemberi *Igaz Szóban* lesz benne. Addig is: még egyszer gratulálok.

Közben én is kocsit vettem (Trabant), és mostanában autós ügyekkel foglalkoztam, letettem a vizsgát, meg ilyesmik. Egyszer talán majd Temesvárra is legrünk, meglátogatunk. (Ha nem megy Mohamed a hegyhez, elmegy a hegy Mohamedhez.)

Baráti szeretettel: Markó Béla

Ui. A Végvári előnevet nagyon rossz megoldásnak találom. Igaz, hogy van még egy Kiss András, de az történész. Ha meggondolnád magadat, és mégis a „rég” neved mellett maradsz, légy szíves, *sürgősen* hívj fel telefonon, hogy vegyük le az előnevet! Ráadásul még Reményik Sándor annak idején Végvári álnéven írt egy csomó melldőngető verset.

Marosvásárhely, 1980. október 30.

Balázs F. Attilának, Csíkszereda

Kedves Attila!

Készülő antológiánkba, amely, ha minden jól megy, december közepén megjelenik, *Márványsebgöngy* című versedet tettük be. Úgy érzem, jó választás volt, van sodrása, indulata, gondolatilag egységes „mívecske”. Egy-két modorosabb, érzelmesebb képet, képalkotási formát kellene levetköznöd, és „teljes fegyverzetben” állnál a világ előtt. Tehát: jó munkát!

Marosvásárhely, 1980. október 30.

Bréda Ferencnek, Kolozsvár

Kedves Feri!

Hetekig felfordulás volt a szerkesztőségben, festettek, mázoltak, nem tudtalak értesíteni az antológiába küldött anyagaind sorsáról: végül is a *satyricon* című verset választottuk, remélem, meg is fog jelenni. A kéziratok már nyomdában vannak, talán december közepére sikerül piacra dobni. Esszédet átadtam Gálfalvi Gyurinak, nem tudom, mi lesz a sorsa. Küldjél majd új anyagokat, jóval ritkábban szerepelsz nálunk, mint ahogy kellene.

Barátsággal üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. november 12.

Salat Z. Leventének, Kolozsvár

Kedves Levente!

Készülő antológiánkba a *Ki nem tudna belehalni egyetlen visszafojtott műzeumi lélegzetbe* című verse került be, december vége felé fog megjelenni, ha minden jól megy. Már régen nem olvastam új verseit, s most összehasonlítván ezeket a két évvel ezelőttiekkel, van néhány nyugtalanító észrevételem. Mintha megtört volna egy kicsit az a nyelvi sodrás és indulat, amely azokat a régebbi darabokat – gondolati bonyolultságuk ellenére – egy csapásra közel hozta az olvasóhoz (szerkesztőhöz). A mostaniak nyelvi és képeikben is darabosabbak, pongyolábbak, nehézkesebbek, és így elvontságuk is inkább filozófiát, esszét kíván, mint versszöveget. Kár lenne, ha ilyen félszárnyúra sikerednének továbbra is a szövegei, hiszen éppen abban látott nívót hozni, hogy tisztán – költőként – tudja tálni a leg súlyosabb gondolati anyagot is.

Kérem, ne vegye tőlem rossznéven ezeket a megjegyzéseket, versei továbbra is érdekelnek – és kíváncsian várom a folytatását. Remélem, ezen túl kisebb időközökben jelentkeznek majd!

Barátsággal üdvözli: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. november 14.

Orth Istvánnak, Szeben

Kedves Orth István,

illett volna hamarabb válaszolnom beküldött munkáira, de mind ez ideig az antológia, az *Ötödik Évszak* meglehetősen cseppfolyós állapotban volt, ezért korai lett volna a híradás. Jelen helyzet a következő: a könyv remélhetőleg december folyamán megjelenik, és az Ön munkája is benne lesz.

Baráti üdvözlettel: Nemess László

Marosvásárhely, 1980. november 15.

Sütő Istvánnak, Sepsiszentgyörgy

Kedves Dani!

Végül is nem megyünk Kézdi-re (talán később, egy-két hét múlva), így levélben mellékelem a verset. Várom a kötetedet, remélem, most már hamarosan megjelenik. Addig is: gyógyulj meg, ha netán még maródi lennél. El kell majd koccintanunk egy poharat az új lakásokra. Itt semmi újság, az antológiát megszerkesztettük (összecsaptuk). Küldj új verseket!

Baráti szeretettel: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. november 19.

Tőkés Zoltánnak, Kolozsvár

Kedves Zoltán!

Mellékelten visszaküldöm azokat a verseket, amelyek kimaradtak az antológiából. Elfogadtunk két *Síkmértant*, de megtörténhet, hogy végül csak az egyik jelenik meg.

Jó munkát! Ha erre jársz, keress meg!

Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. november 19.

Kozma Szilárdnak, Csíkszereda

Kedves Szilárd!

Verseid közül végül is – sajnos – két rövidebb került be antológiánkba: *Újhold* és *Csendélet*. Jobban szerettem volna valamelyik hosszabbat, de nem lehetett. Mellesleg: hosszabb lélegzetű verseid kompozíciója általában biztos, tiszta, egységes, viszont képanyaguk nagyon sokszor zavaros, sztereotip – néhol kissé szentimentális – motívumokat is belekeversz. Ezen érzésem szerint könnyű segíteni: nagyobb önkontroll, szigorúbb rostálás szükséges-tetik hozzá.

Jó munkát! Barátsággal üdvözöl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. november 19.

Visky Andrásnak, Hegyközpályi, Bihar megye

Kedves András!

Varga Gabinak már megírtam, de esetleg nem találkozta velem, és így nem tudod: antológiánkba *A szürkület háló* című hosszú versedet (már-már poéma) vettük be, december vége felé fog megjelenni. Időm, energiám nincsen most, hogy részletesen elmondjam véleményemet verseidről, de abból, hogy

mit választottunk, magad is megítheted. Jó dolgokat csinálsz – néha szigorúbb is lehetnél magadhoz, sok még a jelentéktelen szöveg. Ez a hosszú vers viszont komoly találat.

Barátsággal üdvözl: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. november 19.

Kapui Ágotának, Sepsiszentgyörgy

Kedves Ágota!

Úgy emlékszem, nem válaszoltam meg az antológiába küldött verseit. *Variációk a szabadságra* című hosszabb versét fogadtuk el, december vége felé fog megjelenni. Úgy látom, kilábalt a hullámvölgyből (ha volt ilyen), ezek jobb, erősebb szövegek, mint az egy-két évvel ezelőttiek.

Szeretettel üdvözli: Markó Béla

Marosvásárhely, 1980. december 8.

Cselényi Bélának, Kolozsvár

Kedves Béla!

Még szeptemberben írtam neked egy levelet, amelyben verseket kértem tőled készülő évkönyvünkbe (tartalma szerint fiatalok antológiája). Éppen Magyarországon voltál, így bátyád, Laci postázott néhányat verseidből. Mi a következőket választottuk ki: *foglalkoztatás; iskolai emlék; pompeji agnoszticizmus*. Az antológiát már ki is nyomták, ha minden jól megy, december végén megjelenik.

Barátsággal üdvözl: Markó Béla